

CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 144

15 cèntims

1 febrer 1924

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
BAIX ST. PERE, 1, 3 I 5-BARCELONA

APARTAT 273
TELÉFON 1114

Cap a Rússia

En Pestaña.—En Lenin és mort! Ara és la meua! Com que a Barcelona ja m'han vist l'orella i no hi puc tornar, anirem a Rússia a veure si em volen per dictador.

—Voleu dir que sabreu governar?

—Un home com jo, que en moltes ocasions havia trobat obertes les portes del Govern civil i del Ministeri de la Governació, creus que no sap de la manera que s'ha de governar?

LA UNIÓ DELS CATÓLICS

Molts periòdics i alguns diaris de Catalunya han comentat d'una manera molt favorable nostra editorial predicant la unió de les forces catòliques de nostra terra, evidenciant-se una vegada més, que tan sols ens manca a tots plegats una injecció d'energia, per a sortir de l'atuidora inèrcia que ens abassega i una mica de bona voluntat per a destruir certs equívocs, funestos i fraticides.

Tres tendències es dibuixen clarament, representants d'altres tants sectors, en el diàleg treballat.

La primera, són les del grup que representarem en el diari de Terrassa "Crònica Social", que acullen la diem-ne tesi de CATALUNYA SOCIAL incondicionalment i en el mateix terreny plantejat.

La segona, amb el periòdic "La Tradició Catalana", d'Olot, al cap, creuen en la eficàcia de la unió, sostenint íntegres totes les seves posicions, sense parlar de renunciaments, i encarant-se cap a una agrupació política.

La tercera, amb la representació del periòdic de Rubí, "Endavant", sostenen idèntica posició de nostre periòdic, però promovent una qüestió prèvia.

Mercès a tots per la simpàtica acollida. Però, siguin's permès insistir i aclarir.

Al parlar nosaltres d'una Unió dels Catòlics de Catalunya, no pretenem constituir de moment cap agrupament més. No. Fitant l'horitzó, i amb gran, fervent desig de cristianitzar Catalunya, parlem d'una solidaritat cristiana, estreta i efectiva, dintre la qual hi càpiguen totes les tendències polítiques, sense cap exclusió. El camp polític, la lluita política, potser de moment, seria l'únic terreny vedat d'aquesta Unió. En contra, podríem treballar, dintre el terreny social, el més actual i el que deuria, sens dubte, agermanar-nos a tots.

Hem de viure de realitats i no de ficcions. Davant el front únic anticristià, un front únic religiós. Què hi fa que uns ens diem així i els altres es diguin d'altra manera? És que per ventura no veiem com, no obstant combatre's aferrissadament socialistes i comunistes, coincideixen en absolut en predicar substancialment la mateixa doctrina?

En canvi, contemplem el camp catòlic a casa nostra. Mireu quantes capelletes, quantes misèries, quantes rencors. Basta que una institució sobressurti perquè li fem el buit, perquè no està afiliada en nostra agrupació. És inútil que un home exceleixi, si no és dels nostres. Tots o molts de nosaltres, creiem ésser els més purs, els únics ortodoxes, i ens entretenim a combatre al germà, amb gaudi de l'enemic, que si altra cosa no, té una treva. Expressament no volem parlar de conturbenis i pactes amb els enemics, perquè ningú es dongui per molestat.

Que en aquesta unió seria precisa una base de renunciaments i sacrificis, és evident. Però, de moment, no creiem indispensable lligar-se ni vincular-se amb cap compromís. El diàleg freqüent, amistós i cristià, entre periòdic i periòdic, la celebració d'un Congrés de Premsa Cristiana de Catalunya, l'intercanvi de publicacions, la germanor de les entitats catòliques, la freqüent i constant pràctica de la cooperació en l'ordre intel·lectual, etc., bastarien.

Perquè per unir-nos necessitem saber qui som i quants som; per comprendre'ns, parlar els uns amb els altres; per establir una forta unió, renunciar cadascú en lo accidental, suprimint anècdotes i fixant tan sols categories.

Amb el Dr. Torras i Bages, repetim de nou, que Catalunya o serà cristiana o no serà, i amb la bandera ideològica del Màxim Doctor de Catalunya desplegada als quatre vents, ens sentim prou forts en nostra humil modèstia per a aixecar una creuada que ressegueixi tots els recons i contrades de nostra terra, predicant amor a les coses de Déu i de la Pàtria, combatent tots els odis, fent caure totsels malentosos, suprimint totes les barreres i construint un temple viu on hi trobin culte totes les virtuts racials.

Diàleg treballat, invitem de nou a escatir la nostra orientació, i en aquest ample debat molt ens plauria sentir totes les veus amigues de la premsa cristiana de Catalunya, des de la més veterana fins a la més humil, que popularitzant i estenen el problema plantejat, aportarien noves llums, noves orientacions, i segurament, sobretot, qualificades adhesions que ens serviren d'estímul a tots plegats, i que segurament serien el preludi d'una tasca intensa i efectiva, per a major glòria de Déu i de la terra catalana.

El deure de petició

«Vostre Pare ja sap que teniu necessitat de totes aquestes coses».

Mateu, VI, 32.-Lluc, XII, 30.

Déu ja sap que tenim necessitat del pa, però vol que li demanem a Ell, i tot això és justícia pura. Vol que ens recordem que sense Ell no hi ha pa, ni farina, ni blat, ni terra per portar-lo. Al qui no se'n recorda, no obstant, Déu també li fa davallar el pa a la taula. Surt el sol i creixen els ordís per als justos i per als pecadors. El pa que ens interessa és el pa dels justos. El pa dels pecadors no és pas l'àngel que el duu amb cistella a l'anacoreta o les àligues que el porten als profetes amb el bec. El pa dels pecadors, el diable el passa enfilat en el trident.

Es comú en aquest món exercir la petició com un dret. Els cristians, que van al revés del món per ordre expressa, saben que no és més que un deure. Un veritable deure de justícia, com diem. Perquè Déu és el Suprem Forner, i ven el pa, i és natural que en vulgui un preu. El preu del pa "i de totes les coses de que tenim necessitat veritable", està tarifat d'una manera ben clara: "*Cerqueu el regne de Déu i sa justícia, i tot el demés se us donarà de sobrepuig*" (Mateu, VI, 33; Lluc, XII, 31). És a dir: feu-me justícia a Mi, i jo us daré el pa a vosaltres. Vinguin bones obres i vindrà el pa. El pa "i tot el demés". Toquem i toquem. La justícia és el pa de Déu: el pa que Déu demana als homes, pa d'obediència i gratitud. En equitat recíproca ofereix Ell el pa d'Ell i "totes les coses de que tenim necessitat".

Això que Déu, que sap la necessitat nostra abans de que tinguem la petició formulada, exigeixi l'homenatge de la súplica, no és més que el compliment de l'ordre universal de les coses. El pare de família, quan els infants li creixen ja i posen consciència, estableix aquesta disciplina, malgrat que tot ho té preparat per a donar a la fillada, i exigeix també la senzilla, però significativa cortesia de la demanda, com a símbol de l'escalat jeràrquic de les coses i homenatge a la seva providència domèstica, imatge pàl·lida de la Suma Providència universal.

Això és el què tants no volen entendre: que oi més del treballar, oi més del compliment del precepte del Gènesi: l'afanyar suant cadascú sa becada, calgui encara la petició al Cel.

I tant si és veritable i sàvia aquesta inexorable llei! Entre la suor i el pa hi ha una esfera misteriosa. Hi han els camps invisibles on sols hi llaura Déu. La suor física de l'home no els mulla aquests sobrenaturals terrossos. L'home sols pot regar-los amb l'oració. El món del treball pot ésser de l'home: l'esfera del fruit és reservada a Déu. Si no intervé Ell, el treball de l'home devé aquella tortura estèril i forçada que fins en llenguatge familiar se'n diu "treballar pel diable", treball sense fruit, sense resultat ni eficàcia.

Si el pa, element immediat i urgent de nostra vida, requereix la suma d'aquestes dues prestacions humanes: treball i oració, bé les requeriran més encara les coses, àdhuc necessàries, que no són el pa mateix. Baix el nom de pa s'hi entén el conjunt de mitjans que concorren a la vital subsistència de l'home, de l'home individu i de l'home en grup familiar. També es pot parlar del pa de l'home en grup social, del pa del poble. Del pa i de totes les coses necessàries al poble. De totes aquelles coses que Déu ja sap que el poble necessita. De totes aquelles coses que Déu, en essencial justícia, imposa que, ultra el treball i esforç que el poble hi posi, a Ell siguin piament demandades.

Hi ha un pa individual, hi ha un pa col·lectiu. A un i altre el Senyor ha posat preu. *Cerqueu el regne de Déu i sa justícia i tot l'altre se us donarà de més a més.* Que el poble, doncs, cerqui el regne de Déu i sa justícia, i tot l'altre, és a dir, totes aquelles coses necessàries al poble, totes aquelles coses espirituals, socials, i àdhuc jurídiques, tots aquells béns elevadíssims de l'esperit: pau, ordre, prosperitat, llibertat, ciència, bona fama, tot allò que el Pare del poble ja sap que n'hi ha necessitat, seran donades al poble de més a més.

Tot això es veu molt clar. I en els moments actuals encara més. No hi ha més economia, no hi ha més sociologia, no hi ha més política, que les que comptin amb Déu com a col·laborador. I com a col·laborador justament remunerat. La retribució que Déu, que és l'operari, el tècnic, el Director i, en resum, el Dictador únic de l'univers, exigeix als humans és l'adhesió (*adveniat regnum tuum*), l'obediència

(*fiat voluntas tua*), la humil pregària (*panem nostrum quotidianum da nobis hodie*). I encara més: la pietat envers els germans (*sicut et nos dimittimus*). Aquesta petició del *Pater Noster* enclou tota la caritat social. Aqueixa caritat: prestació de perdó, de justícia, de pa, d'assistència, de llum, de veritat i bon exem-

ple a nostres germans i almenys a nostres germans de poble, és part essencialíssima del preu amb què hem de pagar les coses que ens són necessàries i que *Déu sap que ens són necessàries*, en l'esfera pública i en l'ordre individual.

R. RUCABADO

La immoralitat a la fàbrica

IV

Si a les persones grans que ja coneixen la responsabilitat dels seus actes, la influència de la fàbrica és tan perniciosa, pels infants, nois i noies que no arriben als catorze anys, que els escamoteixen l'edat pels efectes de les lleis, aquella influència pren el caire d'una repugnant tragèdia.

Les necessitats obliguen a moltes famílies obreres a ingressar els fills a la fàbrica a guanyar un jornal, quant el lloc propi és l'escola. No discuteixo si el treball del noi és convenient a la indústria moderna; molts economistes el defensen o almenys el justifiquen. Tal volta dins l'ordre pràctic tindran alguns punts de raó. Però des de l'ordre moral, des de la posició humana que s'han d'estudiar aquestes qüestions, el treball del noi a la fàbrica, l'estada de l'infant a la fàbrica, és un fet anticristià, un crim social.

Perquè la fàbrica per al proletariat infantil és una escola, de costums efectives, de vida intensa, on s'aprén per l'exemple, pel contacte, per la relació quotidiana amb aquellà societat amoral, Babel d'idees i sentiments que parlàvem en l'article anterior.

Escola, la moral de la qual és el tracte lliure d'homes i dones, visions de vici i escàndol; la instrucció, les idees disolvents de gust anàrquic, el periòdic pornogràfic, el folletó asquerós; la religió, les burles, els insults a les coses sagrades; l'educació, el gest deshonest, el renec en el crit, en el reny, la blasfèmia a flor de llavi; tot això és la lliçó que va gravant-se a la intel·ligència del noi, l'espectacle d'on va aprenent experiència i construint la seva mentalitat.

Com li manca encara el sentiment de responsabilitat, actua mecànicament, sense comprendre la malícia dels seus actes; per això admet tots els excessos de l'instint, les aberracions més perverses; i l'onanisme fa presa

fàcil en els seus cossos que just es formen, i en els rostres les senyals del desgast donen idea de la raça futura a mida que les lleis de l'herència facin son curs.

L'atmosfera bruta de polsina del cotó i llana perjudicial per a la salut del cos, que blasmen els higienistes, té bona pariona en l'ambient de vici que respira l'ànima.

* * *

El tant per cent de nois i noies que es confonen amb els obrers de la fàbrica (d'un 15 a 20 per 100 que no arriben als setze anys), demés del problema de moralitat que planteja en forma corpenedora, entra de ple en el camí de les qüestions socials.

Petita societat que sols es cotitza son valor material, perquè produeix el treball a preus baixos, una màquina de cost mòdic, petita societat que viu i creix al marge de les lleis morals, sense creences religioses, sense espiritualitat, sense anhels de perfecció ni desig de cultura, demà serà la matèria de tots els conflictes, la multitud propensa a les suggestions, la constant perturbació en el treball, exèrcit d'agitació i desordre, perill per a la vida del nostre poble.

I això que entra a grapades pels ulls, que un senzill passeig a l'hora del migdia pels barris obrers dóna la sensació d'una paorosa realitat, sembla passar desapercebut a les classes directores que poc fan-per a deturar la tempesta.

R. MUNIESA ANDREU

Aquest número de CATALUNYA SOCIAL ha passat per la prèvia censura

Un problema cabdal i una solució simplista: el text únic

I

Influïts per la reunió del Consell d'Instrucció pública en ple, tinguda sota la presidència del Marquès d'Estella dies enrera, els rotatius grans i petits han posat damunt la taula de l'actualitat periodística la qüestió del regisme d'ensenyament en el batxillerat. Especialment els comentaris s'han polaritzat a l'entorn dels llibres de text.

Fan bé els periòdics en discutir amplament una matèria de tanta transcendència com d'oportunitat, augmentades després d'haver sigut coneguda la ressenya d'aquella reunió, la qual ens mostra el perill que per un malentès o per interpretar falsament l'opinió indignada per certs excessos es prenguin resolucions oposades i també tant o més funestes com els mals que es volen corregir.

Nosaltres no volem creure que el general Primo de Ribera es manifestés favorable al text únic, així categòricament, com tampoc creiem que el Directori tingui ja sobre el particular un criteri tancat i definitiu. No tenim cap dubte que esperarà a prendre determinis a que totes les veus autoritzades hi hagin dit la seva. La nostra, encara que ben modesta, diu un to completament contrari a la implantació del text únic.

El Debate, en una editorial signada pel seu redactor i culte sacerdot M. Graña, combat discretament el projecte de llibre únic per anar contra la llibertat d'aprendre, i per ser difícil de portar-lo a la pràctica. Contra el mateix projecte dedica *La Veu de Catalunya* una editorial, en la qual també sembla que hi han intervingut mans eclesiàstiques. Altres diaris de Madrid i de Barcelona, entre ells *La Epoca*, es mostren contraris a un sol llibre de text en tota Espanya per cada assignatura, per trobar-lo incompatible amb la llibertat d'ensenyament.

Contra el text únic s'hi poden apilonar tantes consideracions, que no comprenem com hi hagi una persona, mitjanament il·lustrada, que el defensi.

Sens dubte que han contribuït a fer opinió a favor del text únic els abusos que molts catedràtics han comès i cometem amb els preus dels llibres de text. No cal dissimular-ho ni negar-ho, ni ho desconeixem. Llibres que les imprentes els facturen a cinc rals exemplar,

el seu autor catedràtic en cobra 10 i 12 pessetes dels seus alumnes. Certament que es deu corregir aquest abús, com el de deixar ensenyar en textos contra totes les lleis pedagògiques, inclús *manu militari*. Però d'això a cometre l'atzagaiada d'imposar un text únic hi va la gran diferència que va de la millora a l'empitjorament.

Preus únics, sí; preus màxims, sí; preus progressius, també; revisió de llibres, també; però textos únics, de cap manera.

El llibre únic atempta contra la llibertat d'aprendre que té el deixeble, com diu *El Debate*; contra el dret del pare i de l'Església, com afirma *La Veu de Catalunya*; contra la llibertat d'ensenyar, com diran *La Epoca* i altres diaris d'esperit lliberal; i contra la llibertat d'explicar i investigar, hi afegim nosaltres.

No ens fem il·lusions. Per més que la religió oficial sigui la catòlica, el text únic fóra, en les assignatures històriques i filosòfiques, una mixtificació, una resultant, probablement inclinada a l'heterodòxia, de les diferents escoles que tenen representació en el professorat. I un pare catòlic no pot admetre que s'ensenyi ètica a son fill de 15 anys, amb un criteri eclèctic. Actualment, si no li plau el text d'un institut pot enviar el noi a un altre en el qual es donguin les explicacions completament d'acord amb l'integritat de les seves conviccions religioses, polítiques i fins científiques o artístiques.

Avui dia, que totes les disciplines científiques tenen devots de parers diferents o contraris, com és possible imposar un llibre únic sense atemptar contra la llibertat d'opinar en matèries discutibles, cosa que ni l'Església, dipositària de veritats revelades, no ha fet mai?

Matemàtiques euclidianes i no euclidianes; aritmètiques analítiques i pràctiques; històries crítiques i narratives; físiques matemàtiques, descriptives o tècniques; no cal parlar dels innombrables punts de vista i tendències diverses que hi ha en literatura i art; ciències naturals amb criteri evolucionista o evocionista; filosofies positivistes, kansistes, neoescolàstiques.

Honradament, cap home científic pot fer renunciament del seu particular punt de mira en profit d'un eclecticisme estèril.

JOAN D'HOSTOLES

En Nicolau i Mateu indultats

Anys enrera, amb motiu d'una sentència també famosa, es va poder dir que les onades de pietat, congriades en els més baixos estaments socials, arribaren, en el seu serpentejar creixent i amenaçador, fins a commoure, per no dir sotllevar, els mateixos graons del poder. La remor de l'onatge, polsant uns dits flexibles, els encomanà el seu ritme tremoladís, i l'indult fou signat al dictat del fresseig de baix.

Les conseqüències ja tindrà cura de palesar-les qui estudiï la història crítica de la política espanyola des de 1912 a 1922.

Si abans l'indult va pujar de baix a dalt, ara, que una doble filera de baionetes tallen de fil qualsevol tamborinada que pretengui només que acostar-se a les portes del poder, es pot dir que la gràcia de l'indult ha davallat espontàniament damunt els caps dels que, segons sentència d'una audiència i del Tribunal Suprem, foren assassins del senyor Dato, exercint aquest la més alta representació del poder efectiu, així com l'altre indult, a que ens referim anteriorment, va interessar als matadors d'un representant de la justícia.

Ultra comparacions i diversitat de procediments, el fet, en concret, és que la Corona, fent ús de la prerrogativa de sentir compassió que les lleis espanyoles li concedeixen, ha tret de les grapes del butxi dues vides plenament jovençanes.

Amb plena unció evangèlica predicava, el malaguanyat Dr. Baranera, que amb el cristianisme havia nascut a la terra la facultat del perdó, completament desconeguda en les civilitzacions llatina, helènica i orientals. Una de les prerrogatives més excelses del cristià és la de saber perdonar.

L'home veritablement savi com més es coneix a si mateix, més reconeix, si es pagà com Sòcrates, que resta encara molt lluny de la veritat i es nodreix de sentiments d'humilitat; més reconeix, si és cristià com un místic, que està en deute amb la Bondat i conreua sentiment de perdó per a ésser perdonat.

Un magnat perdona els assassins del seu ministre. Un rei dona acolliment als precs d'una mare modesta. Res no hi tenim que dir. Més encara: confessem francament que hi trobem cert plaer. Així ens queda l'esperança — més plena fóra si els presidis espanyols fossin el que haurien d'ésser — que aquelles dues existències joves, escapades per llei de gràcia de la pena capital, tornin algun dia, reintegrades

i penedides, a la vida social, a restituir a la societat, en treball i bona voluntat, els favors que d'ella havien rebut.

A més a més, En Nicolau i En Mateu no foren més que braços manats per una organització malvada. A què cirurgiar el braç si queda intangible el cos gangrenat? Si resulta imbècil el gest del persa que fa apallissar a la mar, causa instrumental de la seva derrota, tampoc és complet el criteri del romà que es talla el braç per haver estat poc destre. Cal arribar al cos, a la consciència, a l'antra anarquista d'on surten, com volades de Fúries esgarrioses, les idees fermentadores que envenenaren cervells i endimoniaren braços.

L'organització anarquista de Barcelona s'ha mogut molt per salvar els seus companys Nicolau i Mateu; però no hem vist enlloc un gest noble, ni una actitud franca. En Sebastià Faure, doctrinari de l'anarquisme a França, al principi de la gran guerra llençà uns manifestos, a conseqüència dels quals diversos soldats caigueren, contagiats per aquelles idees, en les penes severes del Codi militar. Es conta que En Faure, per salvar els infeliços caiguts per culpa d'ell, va oferir al ministre, si no la seva persona com era just, almenys el seu silenci per aleshores endavant. Li fou acceptat i, en natural justícia compensadora, els soldats foren salvats.

L'anarquisme de casa ni això sap fer. Reconeix que En Nicolau i En Mateu mataren en profit de l'organització; pretén lliurar-los, però sense respondre aquesta. Nosaltres, de bell antuvi, hauríem indultat els matadors amb tal que els Comitès s'haguessin fet responsables. Si recordessin teologia cristiana sabrien que Déu, per vindicar a la justícia ofesa, s'oferi Ell mateix com a víctima expiatòria.

Però res de tot això. Ells continuen tossuts i impenitents. A la mateixa hora que se'ls devia concedir l'indult per dos amics seus, glorificaven, des de *Solidaridad Obrera*, a Germane Berton, assassina de Plateau, i santificaven, encara que sigui amb mala traducció, a Cain, matador de germans i maleït de Déu. I també feien circular fulles representant el difunt Dato com un monstre digne de totes les bales dels assassins.

Es vergonyós i fa indignar que vulguin representar una millor humanitat i més esperit de justícia els que rematen moralment la seva víctima i defugen la pròpia responsabilitat.

JOAN BASTONS

Esguardant el món

FRANÇA

Les mesures que proposa el Govern francès

El Consell de ministres celebrat sota la presidència del president de la República, senyor Millerand, aprovà les diverses mesures proposades ahir, en conferència especial, encaminades al restabliment de la cotització normal del franc.

Aquestes mesures són les següents:

Primera. Repressió dels fraus fiscals, mitjançant un control més seriós dels valors mobiliaris i augment de les penalitats previstes contra els defraudadors.

Segona. Repressió de les especulacions il·lícites sobre el franc i els cabals públics.

Tercera. Recàrrec d'una doble dècima a tots els impostos.

Quarta. Autorització per a adoptar, mitjançant Decrets, les mesures per a reorganitzar els serveis administratius, per tal de realitzar mil milions d'economia per aquest concepte en el pressupost.

El Govern plantejarà la qüestió de confiança en ésser sotmesos a l'aprovació del Parlament tots i cada un d'aquests projectes, i demanarà a les respectives comissions que dictaminin com més aviat millor, perquè puguin començar a ésser discutits projectes, el propi-vinent dimarts.

A proposta del ministre de Comerç, el Consell decidí presentar un projecte de llei autoritzant el Govern per a suspendre per Decret les importacions que no corresponguin a les necessitats nacionals.

La Comissió d'Hisenda comença a discutir els projectes del Govern

La Comissió d'Hisenda ha començat la discussió dels nombrosos projectes que li han estat dipositats pel Govern, i que es reparteixen en tres categories.

En la primera categoria figuren les noves regles per les quals haurà de regir-se en el successiu el comerç sobre canvis i la importació i exportació de capitals. El comerç sobre els canvis estarà subordinat a l'autorització del ministre d'Hisenda, i els comerciants contraventors seran castigats amb multes que oscil·laran de mil a cinc mil francs i penes de presó d'un a sis mesos. Les Cambres de Comerç hauran d'aprovar les declaracions prèvies relatives a la importació i exportació de capitals

que es vulgui realitzar, declaracions que actualment no estan en vigor.

En la segona figuren les economies a realitzar i els nous ingressos a percebre. Hi ha en ella un projecte pel qual s'augmentaria en dues dècimes la totalitat dels impostos, compresos els drets que cobren les Duanes sobre el tràfec interior, amb la sola excepció de les diverses sobretaxes que en la dita categoria ja s'esmenten.

Un segon projecte augmenta considerablement els drets sobre timbre, efectes, xecs, girs, paquets postals, etiquetes d'equipatges, automòbils i bicicletes, especialitats farmacèutiques i tabac.

Un tercer projecte estableix penalitats per als retardaris en el pagament, als quals, en cas de retard que arribi a sis mesos, se'ls aplicarà un augment del deu per cent. En canvi, als que paguin per avançat, se'ls concedirà una bonificació com a recompensa.

Un quart projecte crea el carnet-cupó per al pagament de diversos interessos, valors immobiliaris, bons del Tresor i del Deute nacional, quedant exceptuats d'aquest carnet els estrangers i els francesos residents a l'estranger. Les defraudacions al fisc rebran severes sancions, i, demés, seran reforçades les penalitats vigents contra la falsa declaració sobre utilitats i altres, i evasió de capitals, mitjançant penes de presó i multes que aniran en augment. En cas de reincidència, se'ls aplicarà la pena de cinc anys de presó i pèrdua de llurs drets civils.

ALEMANYA

Preparació d'un cop d'Estat

"La Gaceta de Voss" diu que ha estat descoberta, a Friedrichsaven, la preparació d'un cop d'Estat preparat per elements comunistes, havent-se practicat, amb aquest motiu, nombroses detencions.

ANGLATERRA

El control de les finances alemanyes

Alludint a la declaració feta per l'ex-primier ministre senyor Lloyd George, relativa al projecte britànic presentat el mes d'agost de l'any 1922 sobre el control de les finances alemanyes, el senyor Neill declarà que el Govern francès demanà la publicació del procés verbal de la Conferència.

Anglaterra es mostrà conforme amb l'esmentada petició, però, en canvi, Bèlgica no volia que es portés a cap la dita publicació.

El flagell de la blasfèmia

I

Diu En Maragall que la paraula és la cosa més meravellosa d'aquest món perquè en ella s'abracen i es confonen tota la meravella corporal i tota la meravella espiritual de la naturalesa.

Estem tan avesats a parlar inconscientment, que no ens adonem que la paraula és una cosa sagrada. Passa el mateix que amb la llum. Si el sol brillés rarament en la immensitat del cel, com l'estimariem la llum i quina basarda ens farien les tenebres. Ara no ens adonem que la llum és una cosa meravellosa, perquè cada dia ix el sol i posa lluissors tremoladisses damunt l'ampla planura del mar, daura les platges i fa germinar les llavors en les entranyes de la terra.

Trobem un home per un camí solitari. L'esguardem indiferentment, però heu's aquí que us parla i us sentiü germà d'aquell home desconegut. I és que la paraula agermana i lliga els esperits.

Mentre els homes parlaven una sola llengua, formaven un sol poble, però quan existí la confusió de les llengües es dispersaren i la varietat de llengua establí la divisió de la humanitat.

Deia En Prat de la Riba en la Comunicació al Primer Congrés de la Llengua Catalana, que la força unitiva, aglutinant, de l'idioma, ha estat vivent sempre. En totes les èpoques la intel·ligència dels homes s'és adonada del vincle, del lligam, amb que la llengua forma unitats socials pel damunt dels individus.

Diu Mossèn Clascar que dins la llengua s'hi està viva tota la raça: és l'única immortalitat que hi ha dins l'ubaga nostra. Tots els qui vivim som dins d'ella, dins d'aquesta farga roent, treballant-hi. Tots els qui són morts, dels nostres, aquí viuen, aquí s'apleguen. Escoltant-la al pit, hi sentim els ais i gemecs de totes les mares que han deslliurat, de tots els infants que hi han plorat, de tots els jocs i enriolaments de la mainada per carrers i places, de tots aquells que l'Esperit de Déu ha punyit amb llengua de foc per continuar el primer connubi del llinatge; hi sentim tots els besars creacionals de la raça... tots, tots vivim dins nostra llengua viva. I, àdhuc, ja hi viuen els qui encara no són...

Es, doncs, la llengua el nostre tresor espiritual. Si llengua i esperit són una mateixa cosa; si dins la llengua s'hi està viva tota la raça; si parlant afirmem la nostra personalitat, com és possible que profanem la santedat de la paraula?

Ultratjar la llengua és el mateix que ultratjar l'esperit. Com podem, doncs, mantenir a flor de llavi les paraules impures que empobreixen i omplen de vilipendi el nostre verb? Si veiéssim que un home en trobar-se davant d'una bandera, en lloc d'honorar-la li llancés al damunt un grapat de llot, no us produïria aquest acte incorrecte una gran indignació? I no són les paraules grolleres i els renecs infectes llot i sutzura? No és la llengua tan sagrada com la bandera, perquè ha estat plasmada per l'esperit del poble?

Parlant malament malmetem la llengua. L'home que parla grollerament no es respecta a sí mateix.

Si parlem malament quin concepte volem que la gent tingui de vosaltres? La paraula reflexa la nostra espiritualitat i el nostre materialisme. Podríem dir que la paraula és el perfum de l'ànima. Passeu per un camí i si l'aire és perfumat endevinareu de seguida que no lluny de vosaltres hi ha flors, baldament aquestes s'amaguin humilment entre les fulles. El mateix succeeix amb l'home. Si parla bellament, encara que us sigui desconegut, exclamareu: heu's aquí un home que té l'esperit pur perquè porta llum a dintre. En canvi, si parla grollerament, si diu paraules que fereixen les oïdes com dards bronzats, direu: aquest home és impur, car té l'esperit mort.

El reneç revela una gran incultura i una pobresa d'expressió. I què direm de la blasfèmia, d'aquest vici horrible, que ens avergonyeix davant dels pobles cultes?

Hi han hagut blasfems que portaven dintre un odi satànic i s'han revoltat contra l'Església i contra Déu. Són d'aquesta naturalesa els nostres blasfems? No; blasfemen estúpidaient. Si els preguntéssim perquè blasfemen no sabrien donar-nos la raó. I no obstant es blasfema a Catalunya més que en cap poble de la terra. Seguint-la de banda a banda i a tot arreu sentirem que la blasfèmia fereix els aïres.

Visiteu els pobles de la costa i arran del mar, davant la llusor de l'aigua i sota d'un cel inundat de llum, sentireu blasfemar els pescadors. En les platges xopes de llum, grogues de sol, on hi van a morir rítmicament les onades, lasses de tant rodolar, també es sent bronzir l'inharmònic so de la blasfèmia.

Si aneu a la muntanya trobareu pastors que en les soledats de les valls fresques i ubagues, vora les fonts remorejants, parlen grollerament. Els camperols blasfemen en la pau augusta dels camps. Senyor! Ompliu la terra de meravelles i el cel de claror i no sabem estimar-vos! Ens heu donat camps ubèrrims, platges assolellades, muntanyes bellament ondulades i som tan desagrats que us ofenem constantment i reneguem per vici. Senyor! tingueu pietat de nosaltres! Apiadeu-vos de la nostra gent que us lliga a una columna i us assota i us corona d'espines!...

I a les ciutats, com es parla, Déu meu! Diriau que els homes no saben parlar sinó dient paraules grolleres. Parlen malament, àdhuc aquells que haurien de donar bon exemple al poble. En comptes de donar llum donen fum!

Escolteu el què diu el gran poeta Maragall de la blasfèmia: Fa pena, fa vergonya, fa pietat, fa fàstic, sentir la nostra llengua tan baixament esmerçada. Perquè, més que res, és baixesa. Fins la blasfèmia, aquesta tremenda expressió de la rebeldia destructora, en boca del nostre poble, sol perdre sa misteriosa grandesa satànica; resta sense ales per assaltar el cel i cau indecent, baixa i resmes. No li cal ira al renec del nostre poble: renega per vici, per peresa d'expressió, per voluntat de revolcar-se en l'ínfim. No horroritza la nostra blasfèmia: fa fàstic. I fa tristes i gairebé desesperació".

La paraula grollera es va estenent com una immensa riuada i entra a totes les llars... I les llars li obren de bat a bat la porta i li ofereixen estada.

Així veiem que parla malament el ric i el pobre, l'intel·lectual i l'ignorant. La gent no es dóna vergonya de treure a fora la grolleria que porta a dintre. Els que tenen el cos nafrat, cobreixen amb draps blancs les llagues purulentes, i en canvi els que tenen l'esperit ple de sutzures, us el mostren amb una gran indiferència. No tenen ni el pudor d'embolcallar les seves nafres amb el vel de la dissimulació.

La blasfèmia a casa nostra no és pas una rebellió: és una grolleria. Diu En Valle Inclán que els idiomes ens fan i nosaltres els

desfem. Nosaltres, àdhuc els que diuen estimar Catalunya, desfem i empobrim la llengua. Si no fem com el mar que llença a la platja les desferres, la nostra llengua anirà a poc a poc empobrint-se.

La nostra gent no es capté sinó de depurar el llenguatge literari. Avui s'escriu bellament la nostra llengua i en canvi es parla molt malament. El llenguatge viu, el llenguatge del poble, ha d'ésser també depurat, car del contrari la llengua catalana esdevindrà una llengua artificiosa. Si estimem veritablement la llengua no hem de capténir-nos únicament d'estudiar la llengua literària, sinó de purificar el llenguatge corrent i familiar.

Si parlem bé escriurem també correctament. No hem de sentir-nos únicament purs amb la ploma als dits, sinó en aquells moments íntims que exterioritzem els nostres pensaments i sostenim un amistós col·loqui amb els nostres germans.

La bellesa no ha d'ésser un fingiment. Ha de sentir-se, i si la sentim és impossible que dels nostres llavis brollin paraules grolleres. Si veritablement som espirituals, forçosament havem de parlar bé. Si escrivim bellament i en canvi empedrem el nostre llenguatge de grolleries i sutzures, mentim, car l'home quan és més sincer és en la intimitat.

Davant d'un auditori tots els oradors són pulcres, perquè l'oratòria és un art. I no obstant, no tots els oradors pulcres en la intimitat parlen bellament.

Procurem, doncs, que no hi hagi un desequilibri entre l'home moral i l'home intel·lectual. Alleugerim-nos del pes feixuc de la matèria i el nostre esperit esdevindrà transparent com un cristall.

L'home que blasfema davant dels fills els dóna un mal exemple. El pare ha d'ésser el guiatge dels fills, la llum que il·lumini el camí de la seva vida. Si els infants repeteixen els renecs i les blasfèmies que han après dels llavis del pare, com els voleu fer comprendre que diuen paraules que no poden dir? Si els acostumeu ja de petits a sentir el so inharmònic del renec i la blasfèmia, com voleu que sàpiguen parlar bellament? Diuen els francesos que ce qu'on apprend ou berceau, dure jusqu'au tombeau. Aquest aforisme és certíssim. Els infants aprenen fàcilment tot el què senten dir, i com que desconeixen la valor de les paraules, diuen amb una gran naturalitat les coses més horribles.

J. CIVERA I SORMANI.

(Continuarà).

Lenín i Mac-Donald

Heu's aquí dos homes que ara omplen el món amb la fama del seu nom. El primer és un sol que acaba de pondre's. El segon un sol que neix. Ambdós se'ls pot verament anomenar homes extraordinaris: espantosament extraordinari Lenín, admirablement extraordinari Mac-Donald, que acaba d'ocupar el sitial més important de tot el món polític.

* * *

Contra ço que tothom creu, ni un ni altre procedeixen de famílies obreres. Lenín, un rus ben caracteritzat, tingué per pare un inspector d'escoles. Mac-Donald, fill d'una pobra família escocesa, pertany a la classe mitja per la seva auto-educació i la seva vida.

La història de Lenín és la d'un vulgar revolucionari. Per la seva dissort tingué un germà digne d'ell, que fou ajusticiat per haver format part del complot que organitzà l'assassinat del Tsar Alexandre II.

* * *

Lenín estudià i s'assimilà les teories de Carles Marx, de qui fou seguidor indomable i entusiasta apòstol. Visqué de sa ploma, ben trempada per cert; i com un rodamons voltà i treballà per tot arreu, predicant la mala nova del Comunisme.

La seva figura prengué relleu en el Congrés dels socials-demòcrates, l'any 1903, provocant l'escissió, que encara dura, entre minoritaris i majoritaris (*menxevics* i *bolxevistes*), eregint-se en cap d'aquests darrers.

Escassament als dos anys — 1905 — organitzà una revolució a Moscou, que fracassà, i quan l'any 1917, per causa dels desastres soferts pels russos en la Guerra Gran, esclatà la revolució contra el tsarisme, per sempre més famosa, que l'enderrocà lliurant el vastíssim imperi rus a mans dels *meneurs* del proletariat, corromput per ells i explotat pels aduldors del Tsar, Lenín es posà de cop i volta al davant de l'exèrcit sublevat i del poble enutjat per tants anys d'opressió, coronada per milions dels seus fills morts estèrilment en holocauste a una causa que no sentia i quasi ignorava.

Lenín fou prompte el verb d'aquesta ingent revolució i el senyor absolut de vides i béns del poble rus.

Home de ferro, intelligent, però sense cor, implantà les doctrines del marxisme estil pagà, com ho podia haver fet un Neró o un Calígula.

Per mitjà d'un terrorisme semblant al famós de la Revolució francesa, però més barbre, pretengué imposar-se a la pagesia russa i implantà el Comunisme que podríem dir d'escola, però no comptava amb la resistència dels petits rurals, ni amb la de les potents Cooperatives populars, ni amb la força incontestable que la naturalesa de les coses oposa als seus profanadors...

Lenín fracassà; home de recursos, plasmador de utopies, però atent sempre a les realitats, es féu enrera a temps i, amb una habilitat innegable i una energia de veritable governant, inicià l'evolució de Rússia cap a la normalitat del viure, cap als principis fonamentals de la societat, cridant-lo Déu a judici quan semblava penedit de la seva monstruosa empresa... Ell l'hagi ben perdonat al tsar roig de la Rússia soviètica!

* * *

Mac-Donald també estudià i viatjà molt; també estava contaminat de les doctrines marxistes; també aspirava a governar i a implantar-les, encara que no amb els extremismos de Lenín.

Sortosament va contraure matrimoni amb una dona discreta i il·lustrada i tingué companys de seny, i se les ha hagut d'haver amb un poble assenyat com l'anglès.

* * *

L'obra de Lenín és perfectament comparable amb les més monstruoses que la Història registra: l'era de les persecucions dels emperadors de Roma contra els cristians, i l'època anomenada del Terror, per antonomàsia, del temps de la Revolució francesa. Veritat és que Lenín tingué com antecedents fatals per a la seva horrible empresa, la putrefacció del tsarisme i la desesperació del poble, però res l'excusa de tants d'anys de tirania, com la que ha exercit sobre una nació dòcil, en la qual tantes virtuts podrien florir tractant-la com Déu mana.

Encara no és ben coneguda l'obra de Lenín. Quan es conegui a fons, tal volta tindrem de suavitzar quelcom dels presents judicis, o de-

manar al Cel llengües de foc per a condemnar-lo degudament...

* * *

Què farà Mac-Donald? Aquesta és la pregunta que es fa tothom en aqueixes hores de suprema angoixa.

En la necessitat d'aventurar opinions, nos-

altres direm que, apart d'una major protecció a la classe obrera i d'un sentit més democràtic en l'aplicació de les lleis, Mac-Donald serà i actuarà com una de tantes figures polítiques — tal volta més típica — amb que compta la Gran Bretanya: serà correcte, equànime, i... tan anglesa com totes.

COLL DE LES SABINES

JOVENTUT SOCIAL

Són nombroses les entitats que s'han adreçat a "Joventut Social" sollicitant conferencians. Ens plau molt donar aquesta notícia, car és una palesa demostració que els joves que integren aquella entitat gaudeixen de gran prestigi en el nostre camp social-catòlic.

Durant els diumenges de Quaresma, els propagandistes de "Joventut Social" donaran conferències arreu de Catalunya sobre temes de palpitant interès.

Les conferències que han estat donades recentment en son estatge social han obtingut un gros èxit. Un públic nombrós i distingit s'ha aplegat a la sala d'actes per tal d'escoltar la veu dels conferencians.

Aquestes conferències han estat represes novament.

Dissabte vinent, En Joaquim Civera i Sormaní donarà la conferència que havia de donar el mes de desembre i que fou ajornada.

Sacrificis a fer

L'exemple de França

Ja férem constar en el número darrer la nostra admiració pel suprem esforç que França està fent per tal de deturar la davallada del franc. Ho és veritablement, d'admirable.

La Cambra francesa aprovà per unanimitat els nous i quasi cruels sacrificis exigits per Poincaré, aquest colós del patriotisme, amb tal objecte.

Entre ells hi ha recàrrecs tan grossos com el del 20 per 100 sobre les contribucions en general.

Algun diari madrileny, molt afecte al nou Govern, indica la conveniència que a Espanya es faci quelcom de semblant, perquè solament

així podrà salvar-se la crítica situació en què es troba la Hisenda espanyola.

No hi ha pas dubte que, a falta d'economies radicals, l'únic remei que resta és el de l'elevació dels impostos.

Però ço que a França ha estat possible, i fins relativament fàcil, no ho és pas a Espanya. Aquí tothom veti per on s'escolen infinitat de recursos sense profit pel comú. Aquí, abans d'emprar mitjans tan heroics, no s'han fet, com allí, economies importants, encara que doloroses. Aquí no hi ha, com allí, la seguretat de què els sacrificis que s'imposin els contribuents siguin ben aprofitats, ja que aquí no hi ha esperit de continuïtat en els Govers, ni aspiracions tan enlairades com allí, ni aquella interior satisfacció que dóna el veure's ben atès pels governants en tot i en tot moment.

Aquest esforç que demana *El Debate* als contribuents espanyols implica un estat de confiança i de pacificació en el país que som els primers en desitjar.

I no en culpeu d'això a l'actual Govern, per bé que hem d'esperar d'ell majors encerts i una sèrie d'èxits en les grans qüestions a resoldre que afecten a tots els pobles peninsulars.

Espanya farà abnegadament ço que està fent ara França quan, identificats governants i governats, el país visqui la seva vida tradicional amb tota amplitud i amb tota seguretat.

Cicle de conferències de Joventut Social

Novena Conferència - Dissabte, dia 9 de febrer

El sufragi individual, el vot corporatiu i la representació proporcional
per

Joaquim Civera i Sormaní

Redactor en cap de «Catalunya Social»

A dos quarts de vuit, en la Sala de conferències d'«Acció Popular», Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5.

El què passa

ESPANYA ENDINS

Per fi el problema ferroviari s'ha posat a l'ordre del dia. El Govern l'estudia detingudament i va a resoldre'l tenint en compte el treball d'En Cambó, d'En Maura, de les Companyies ferroviàries, i de quants han tractat amb consciència aquest transcendental afer.

Que l'encert l'acompanyi!

També ha començat l'estudi del projecte d'Administració local elaborat pel conegut sociòleg i cap oficial avui dia d'aquest ram importantíssim, Calvo Sotelo, qui, segurament, s'ha basat en el famós projecte d'En Maura. Es tracta d'una obra colossal, que es discuteix infinitat de temps i restà moralment aprovada pel Parlament. El projecte novíssim diu que formarà dos o tres grossos volums. Cal, per tant, esperar més temps del què es deia per a veure'l imprès i signat en les planes de la *Gaceta*.

Aquests dos projectes, junts amb el de l'Ensenyament Oficial, que preocupa igualment al Govern, fan compadir-lo perquè suposen una tasca gegantina, tal volta superior a les seves forces, ja que no a la seva bona voluntat. No tardarem gaire temps en saber-ho.

En l'afer de Tànger es dona a Espanya una part del què es demana, i s'està regatejant l'aixample de les zones del territori ocupat. La signatura del Tractat no farà esperar-se.

Un dels fets més importants que es desenrotllen suara a Espanya és el moviment general cap a la unió i cap a l'acció dels estudiants catòlics atents a les instruccions i als desigs de la Santa Seu. La recent Assemblea de Sevilla ha estat una revelació per a moltíssima gent que no pot capir encara com s'ha realitzat una commoció i una coordinació tan forta i tan harmònica sense adonar-se'n. La Confederació general d'Estudiants Catòlics ja constitueix una força poderosa amb la que tenen de comptar el Govern i les Universitats. Aquí, a Barcelona, aquest grandios moviment catòlic-social (que aquest és el seu caràcter), ha tingut una important repercussió, l'efecte de la qual no tardarà en conèixer-se.

Els partits extrems tornen a organitzar-se. El Sindicat Unic té ja braços i mans lliures per a coaccionar als obrers i cobrar quotes...

Al costat d'aquesta mala nova posem-n'hi una d'agradable. És cert que el Govern oferí al gran pedagog catòlic senyor Siurat la Di-

recció general de Primera Ensenyança, que aquest no pogué acceptar, acceptant, en canvi, la d'una mena de seminari de mestres normals, ideat per ell, que allà pels vols d'octubre s'inaugurarà a Madrid sota la protecció oficial.

ESPANYA ENFORA

L'esdeveniment de la setmana és la Carta del Pare Sant a l'Episcopat francès donant medis de solució al magne conflicte de l'Església de França amb els governs francesos, provocat anys ha per aquelles cèlebres lleis de Valdeck-Rousseaux, agreujades per En Combes, que despullaren de tots els seus béns a les esglésies de França, inclosos els Palaus episcopals i els Seminaris, pecat enormíssim que ha ben pagat la malaventurada nació germana nostra. Cal felicitar-nos-en perquè l'acte generós i encertadíssim del Papa ha portat la pau als nostres bons germans francesos i ha tornat als braços amorosos de l'Església catòlica a la nació que ella anomena sempre la "primogénita", per antonomàsia.

Prou necessita França en aquestes hores, decisives per al seu pervindre, d'aquest fort consol i d'aquesta moral ajuda. La qüestió de l'ocupació del Rhur i la de les reparacions, vitals per ella, ja estan intervingudes per la diplomàcia mundial, i és inútil voler dissimular-ho, com fa En Poincaré amb un davassall de paraules que ja no convencen a ningú. La caiguda del franc, que no pot reaccionar degudament ni amb els heroics remeis aplicats tan patriòticament pel govern i els seus súbdits, és l'avis que de tots els indrets del món es dona a França per a que es posi a la raó i deixi d'una vegada les campanyes (d'odi i d'extermini contra els alemanys), que tan malament li escauen.

La mort d'En Lenin ha provocat uns funerals dignes de la seva història. Les baralles sobre la seva successió intestada ja han ocasionat un munt de víctimes.

Rússia sembla que tornarà a l'estat caòtic dels primers anys de la dominació soviètica, ara, cabalment que, de prop o de lluny, totes les potències anaven a reconèixer oficialment al govern dels Soviets.

Venizelos coqueteja, però es veu que espera qui li allargui el bastó de la primera magistratura popular.

Quasi al mateix temps s'han signat els Tractats entre França i Xeco-eslovàquia i entre Itàlia i Iugo-eslàvia. No és pas aquest el camí de la pau!

D'ací i d'allà

La Mancomunitat de Catalunya ha celebrat la primera assemblea.

Era un gust sentir parlar els homes que actualment la constitueixen. Tots els oradors en varen fer grans elogis.

El senyor marquès de Marianao va dir que la Mancomunitat havia fet moltes coses bones que serien respectades.

El senyor Sala també elogià molt eloqüentment la seva obra cultural.

Ja ho veieu: aquell organisme tan perillós s'ha tornat bo.

Encara existiran incrèduls que no creuran en el miracle!

* * *

Diuen els diaris que un català, que resideix als Estats Units, ha inventat un aparell volador que permet als homes fer la competència als ocells.

Us poseu al damunt de les espatlles unes ales lleugeres i ja us pot venir al darrera l'àliga real amb les seves amples ales!

Si aquest invent es confirma, la vida de l'home serà una delícia.

En havent dinat obrirem el balcó i sortirem a donar un vol damunt dels terrats. Serà cosa corrent veure un senyor que pren el sol assegut tranquil·lament al cim d'un parallamps o bé a la barana del terrat. Si ara els policies han de vigilar tant per a atrapar els lladregots, calculeu el dia que els carteristes portin ales!

Els excursionistes ja poden plegar el ram. Qualsevol s'embena les cames i emprèn l'ascensió d'una muntanya suant i treient un pam de llengua! Us poseu les ales i, sense fatics, arribeu al cim de la muntanya.

I els pobres fabricants d'armes de caça, què faran? Com voleu que un caçador perdi el temps seguint el rastre d'una perdiu amb l'escopeta a la mà? Es posa les ales i, amb la mà, agafa la perdiu.

Ja ho veieu quina delícia!

El nostre bon amic Morera i Galicia haurà de modificar aquells versos, que va escriure en la seva juvenesa, que diuen:

*Mariposa, tú y yo somos pequeños,
menguados son mis sueños y tus galas;
tú que puedes volar no tienes sueños,
yo que puedo soñar no tengo alas.*

Ara l'home tindrà ales com els ocells!

Un català, un germà nostre, ha aconseguit alçar l'home de la pols de la terra!

Ara que tot això podria molt ben ésser que fos un conte oriental.

* * *

Els empresaris de cine no saben com fer-ho per aconseguir que la gent els ompli les sales.

A la porta d'una de les sales més aristocràtiques hi havia un cartell anunciador d'una pel·lícula, el títol de la qual era aquest: "Los amores de un príncipe o el carroussel de la vida". Ja veieu quin títol més bonic. Nosaltres, en llegir-lo, ens vàrem enternir.

Ara no falta sinó que el cine, demés d'ésser un espectacle immoral, sigui un espectacle cursi.

* * *

Es parla de convertir les Rambles en boulevard.

Segurament no prosperarà aquesta gran pensada de no sabem quin regidor, però cal que ens posem a l'aguait per si l'Ajuntament prengué aquest acord.

Seria altament sensible que es fes desaparèixer una de les vies més típiques de Barcelona.

Si es convertís en boulevard no solament es farien desaparèixer coses que estimem molt, sinó que també l'Ajuntament es convenceria que les Rambles no tenen prou amplada per a construir una ampla via.

L'únic que sortirà beneficiós d'aquesta millora seria la Companyia de tramvies.

Es just i raonable que perquè puguin circular uns quants tramvies més es destrueixi la nostra via sacra?

Això no pot ésser de cap manera.

Primer són els interessos dels ciutadans que no pas els interessos particulars.

Les Rambles són una cosa tan nostra que, si les fessin desaparèixer, Barcelona no seria Barcelona.

**Els bons amics de CATALUNYA SOCIAL
divulguen i propaguen el nostre setma-
nari i busquen subscriptors**

Noticiari

ESPANYA

A la darrera sessió celebrada pel Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears, sota la presidència de N'Albert Bastardas s'examinaren les dades que permeten qualificar d'un veritable èxit la implantació en aquest territori del Subsidi a la Maternitat, del qual en gaudeixen, una vegada arribat el cas, totes les dones que són inscrites en el Règim Oficial del Retir Obrer, i tenint en compte les palpitations del sentir popular, l'educació del qual en les altes virtuts de la Previsió, constitueix part de la tasca que està encomanada a aquest Patronat, prengué l'important acord de dirigir a l'Institut de Previsió una enraonada exposició sollicitant d'ell mateix que procuri articular en l'actual reglamentació del Subsidi a la Maternitat i desenrotllar-la oportunament en la futura organització tècnica de l'Assegurança l'aspiració de què l'esmentat subsidi es faci extensiu a la dona de l'obrer, ja que quan ella no assisteix ni a la fàbrica ni a l'obrador, la seva tasca d'esposa i mare ha de tenir-se en alta consideració i potser molt per damunt del que en el règim de producció representa l'esforç material, car la seva tasca quotidiana de mestressa de la casa, la tutela damunt els fills, l'inefable confortatiu que aconsegueix l'obrer a l'escalf de la llar en retornar fatigat del seu treball, no deixen de constituir uns factors de no escassa importància en el grau de capacitat física i moral de l'obrer, i per tant, en conseqüència, un benefici.

—El famós pedagog, En Manel Siurot, ha confirmat que el Govern li va oferir la Direcció General de Primera Ensenyança, que no pogué acceptar, proposant-li ell, per sa part, la fundació, a Madrid, d'un Internat, gratuït, pels alumnes normalistes qu tinguin vocació i aptituds pedagògiques.

Aquesta empresa, de conseqüències verament transcendents, és ja un fet. El Govern ha acceptat la proposició del senyor Siurot, qui s'encarrega de la Direcció de l'Internat, que començarà a funcionar a primers del pròxim mes d'octubre.

Per cert que la seva Escola del Sagrat Cor, de Huelva, és visitada i estudiada tot sovint per eminents pedagogs estrangers.

—Es quelcom d'exemplar la forma amb que s'ha solucionat la vaga del Sindicat de Minaires de Teverga (Astúries).

S'obrirà el treball, abonant als obrers el sou mínim estipulat per la Patronal i el Sindicat minaire.

Es nomenarà una comissió mixta, formada per dos representants del Sindicat i dos de l'empresa.

La comissió la presidirà un enginyer designat pel governador.

Aquesta comissió revisarà el treball a les mines, concedint un termini de tres mesos per a dictaminar sobre el règim i condicions que a les mines s'ha de seguir.

Fixarà el sou que d'aquí endavant hauran de percebre els obrers.

L'empresa admetrà, sense repressàlies, els obrers que no hagin comès faltes greus.

Per la seva part, els obrers es comprometen a no posar dificultats als reconeixements mèdics que assenyala la llei.

Per últim, l'empresa concedirà un termini de quinze dies perquè els obrers puguin presentar-se al treball.

—El Comitè Executiu, la Comissió Organitzadora i les Comissions especials del Primer Congrés Nacional d'Educació Catòlica treballen de ferm per tal que aquest Congrés revesteixi tota la importància possible.

Està a punt de veure la llum un folletó amb la Convocatòria, el Reglament, el Temari, els noms de les persones que integren les Comissions, del Congrés, i la reglamentació de la gran Exposició Pedagògica que es prepara i tindrà, segurament, un èxit sorollós.

Cal que tothom es fixi amb la transcendència d'aquesta grandiosa empresa catòlica-social en moments en que la qüestió vital de l'ensenyament preocupa a tot arreu del món, i a Espanya particularment.

ESTRANGER

Venizelos vol implantar a Grècia la representació proporcional.

—De Nova-York anuncien que els metges han trobat un bon remei per a guarir la tisi, encara que sigui del darrer grau.

—Un veí de Illinois (EE. UU.), d'origen català diuen que ha inventat unes ales per tal de volar com els ocells. Ell mateix en féu la prova, volant uns dos quilòmetres.

No aniria malament que ens poguéssim tornar moixons amb tanta facilitat.

—Als EE. UU. s'ha presentat un projecte de llei reduint enormement el nombre d'emigrants que poden dirigir-se allí. Valdria més que tanquessin les portes d'una vegada. No sembla sinó que el món s'acaba a Nova-York.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Llegiu i propagueu

Catalunya Social

*Es el periòdic de més
circulació de Catalunya*

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Un any 8 pessetes

Semestre 4

Surt els dissabtes

IMPREMTA

EDITORIAL

I COMERCIAL

ATENES A. G.

BARCELONA

Provença, 157 Telèf. 216 G.

364(05)(46.71)Gf

LEGIA

ETIQUETA DE
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA
CASAMITJANA
CASAMITJANA MENSA
FABRICANTE
Organismo de Casamitjana S.R.L. de Barcelona

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

PER A ENRIQUIR

la sang, augmentar la gana i fortificar el sistema nerviós, és un medicament sense rival l'aixarop

Hipofosfitos Salud

També es recepta a les criatures delicades i malaltices. Favoreix en ells el desenrotllament del sistema ossi. Totjust començat a pendre'l, la rosada color de llurs galtetes proclama les excel·lències del preparat. Aprovat per la **Reial Acadèmia de Medicina i Cirugia** :: 29 ANYS D'EXITS EN CREIXENÇA.

Avis: Rebutgi's el pot si no s'hi llegeix en l'etiqueta exterior, amb tinta vermella, «HIPOFOSFITOS SALUD» perquè amb freqüència i per a major lucre en la venda, hom n'ofereix de similars

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 157